

# Leder

De senere års tilspidsning af modsætningerne mellem den rige og den fattige verden har ført til en voksende politisk og teoretisk interesse for imperialismens globale fremtrædelsesformer, en interesse der dog i høj grad har udspillet sig omkring eksempler fra den såkaldte »tredie verden«, d.v.s. landene i Afrika, Asien og Latinamerika. Eksistensen af analoge underudviklings- og stagnationsproblemer i Europa er derimod trådt noget i baggrunden med en vis ensidighed i perspektivet til følge. Den ulige udvikling finder man ikke kun i forholdet mellem rige og fattige lande, men også inden for det enkelte land. I dette nummer bringer vi analyser af forholdene i henholdsvis Syditalien og Nordirland som eksempler på europæiske udviklingsproblemer.

Anders Boserup søger i artiklen om Nordirland at analysere de grundlæggende modsætninger bag den aktuelle »religionskonflikt« med de hele tiden skiftende alliancer og konfliktmanifestationer, som ved en overfladisk betragtning let kunne bibringe et indtryk af kaos og manglende sammenhæng. Et vigtigt element i analysen er sammenstødet mellem på den ene side den moderne – britiske eller internationale – oligopolistiske industris ændrede krav til arbejdsmarkedet og til den offentlige sociale og økonomiske politik og på den anden side de særlige korporative klasseforhold omkring det nordirske Orangesystem.

Bruno Amoroso's og Ole Jess Olsens artikel om Syditalien er først og fremmest et stykke økonomisk historie, der tilsigter at give en baggrund for at forstå den italienske regionalpolitik i efterkrigstiden og dens fejlslåen. Antonio Gramsci's analyse af den italienske kapitalisme som et overgangssamfund, hvor den ulige udvikling af forskellige sektorer og regioner er særlig markant, og hvor historisk »forældede« klasser hele tiden spiller en betydelig politisk og økonomisk rolle, har været et vigtigt ledemotiv for forfatterne.

Der er grund til at understrege, at disse to artikler ikke er noget forsøg på at lægge rammerne for en almen teori om underudviklings- og stagnationsfænomener, hverken globalt eller specielt for Europa i efterkrigstiden. Det forekommer os tvivlsomt om de områder, der her er på tale, overhovedet udviser et sådant fælles

præg, at det ville være frugtbart – endsige muligt – at opstille en almen teori. Tværtimod synes disse to eksempler tydeligt at vise, at analysen må tage udgangspunkt i de enkelte regioners specifikke historiske situation. Det historiske udgangspunkt er meget forskelligt: Syditalien var i forrige århundrede genstand for en egentlig kolonialistisk udplyndring med stagnation og nedbrydning af landets økonomiske betingelser til følge. Medens det samme med megen ret kunne siges om Sydirland, så var Nordirland på den tid et af centrene for den kapitalistiske udvikling i Storbritannien. Som følge af områdernes helt forskellige økonomiske, sociale og politiske forhold har den almindelige økonomiske udvikling i efterkrigstidens Vesteuropa givet sig meget forskellige udslag i henholdsvis Syditalien og Nordirland. Begge steder er der enkelte sektorer, der er blevet revet med af udviklingen, medens andre samtidig er stagneret eller direkte ramt af kriser. De aktuelle problemer og konflikter i de to områder må netop forstås i lyset af denne kombination af stagnation og ekspansion.

Vi håber i et senere nummer at kunne vende tilbage til den her berørte problemstilling, bl.a. med analyser af kriseramte områder i de nordiske lande.

## Kurasje

- Nr. 1 Om den værdfri forskning  
Behandler de forskellige udviklingstendenser, som karakteriserer universiteterne i senkapitalismen.  
UDSOLGT
- Nr. 2/3 Kampen mod lønarbejdet  
Omhandler strejkebevægelsen i forskellige europæiske lande, herunder en detaljeret analyse af de danske »vilde« strejker.  
UDSOLGT
- Nr. 4 Klassebegrebet  
Hovedbidraget er en analyse af Marx's klassebegreb og en angivelse af dets aktuelle betydning.  
2. oplag
- Nr. 5/6 Chile  
En række forskellige analyser til belysning af »Chiles vej til socialismen« på baggrund af Folkefronten og Allende's reformarbejde.
- Nr. 7 Stat og kapital  
Nummeret indeholder teoretiske bidrag til en almen teori for den kapitalistiske stat.